

Utbildningsinspektion i Mossle skola, förskoleklass, grundskola årskurs 1–5 och särskola årskurs 1–5

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	4
Bedömning av förutsättningarna	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Mossle skola den 18–19 april 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Värnamo och Mossle skola, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Mossle skola intervjuades rektorn, elever, företrädare för personal samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Mossle skola

Mossle skola	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	126
Förskoleklass	49
Grundskola	267
Obligatorisk särskola	11

Mossleområdet ligger i sydvästra delen av Värnamo tätort. Både bostadsområdet och skolan uppfördes på 1970-talet. Mossleskolan är en F–5 skola med obligatorisk särskola för årskurserna 1–5 och 4 fritidshem. På skolan finns 327 barn.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att Mossle skola erbjuder en verksamhet av god kvalitet. Den fysiska arbetsmiljön är god och lokalerna ger möjligheter till flexibilitet. Skolgården inbjuder till olika rastaktiviteter. Lärarna har pedagogisk utbildning och erbjuder en undervisning som är varierad och stimulerande. Inspektörernas intryck är att skolan har ett lugnt och positivt arbetsklimat och att relationerna såväl mellan elever som mellan vuxna och elever är goda. Insatser för att förebygga och motverka kränkande behandling genom ett gott värdegrundsarbete har gett resultat. Rutinerna för att identifiera och kartlägga elevernas stödbehov är goda och skolan sätter in åtgärder för att möta elever i behov av särskilt stöd. Det finns en tydlig samverkan mellan särskolan och grundskolan. Skolans samverkan med föräldrarna är god och föräldrarna är nöjda med verksamheten. Skolans rektor är väl förtrogen med det dagliga arbetet i skolan och verkar aktivt för att utbildningen utvecklas.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolans arbetsplan utarbetas inte under medverkan av företrädare för elevernas vårdnadshavare (2 kap. 23 § grundskoleförordningen).
- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet).
- Elevernas vårdnadshavare ges inte möjlighet att delta i arbetet med skolans kvalitetsredovisning (4 § förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- De individuella utvecklingsplanerna bör utvecklas.
- Målen för utbildningen bör förtydligas för elever och föräldrar.

- Skolan bör se till att elevernas inflytande över arbetsformer och innehåll ökar i takt med stigande ålder och mognad.
- Samarbetsformer bör utvecklas mellan förskoleklasserna och skolan.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper

På de nationella ämnesproven i årskurs 5 år 2006 nådde 96,4 procent av eleverna målen i svenska och 92,9 procent i både matematik och engelska. I kvalitetsredovisningen från läsåret 2005/2006 redovisas resultaten från och med år 2000, och tabellen nedan visar att skolan har haft och har en relativt hög måluppfyllelse på de nationella proven under de senaste åren.

Tabell 1. Resultat nationella prov årskurs 5 2002–2006

	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06
Svenska	95,9 %	92,7 %	94,2 %	96,4 %
Engelska	94,5 %	90,9 %	90,3 %	92,9 %
Matematik	97,3 %	100 %	92,3 %	92,9 %

Uppföljningen av elevernas kunskaper är ett viktigt redskap för att kunna följa elevernas kunskapsutveckling och för att kunna bedöma om stödinsatser behöver sättas in. Uppföljningen utgör också ett viktigt underlag för den information som skall ges under utvecklingssamtalet. Eftersom skolan har en begränsad uppföljning i andra ämnen än svenska, matematik och engelska saknar inspektörerna underlag för en bedömning av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Inspektörerna saknar underlag för att bedöma kunskapsresultaten i den obligatoriska särskolan men enligt personalen ges eleverna förutsättningar att uppnå de nationella målen. Inspektörerna bedömer att skolan saknar en helhetsbild av elevernas kunskaper och att skolan måste utveckla sitt arbete med att följa elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Normer och värden

Trivselenkäter görs en gång per termin och den senaste elevenkäten visar överlag ett gott resultat avseende elevernas trygghet och trivsel. Mobbning kan förekomma men rektorn menar att skolan är vaksam på signaler och snabbt tar tag i de fall som uppkommer. Enkäten visade också att det finns elever som känner sig rädda för andra elever, men enligt rektorn och personalen har åtgärder vidtagits och situationen har förändrats.

Intervjuade föräldrar och elever uppgav att skolan lyckats bra med att förhindra och motverka kränkande behandling. På lektionerna råder god arbetsro och ett positivt arbetsklimat. Relationerna såväl mellan elever som mellan vuxna och elever är goda.

Inspektörerna bedömer att det positiva klimatet mellan eleverna och mellan personal och elever till stora delar är ett resultat av skolans förebyggande arbete med normer och värden.

Sammanfattning

Skolan måste utveckla sitt arbete med att följa upp elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Skolans arbete med normer och värden har gett goda resultat.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Inspektörerna bedömer att likabehandlingsplanen i Mossle skola som är upprättad i samverkan med personal, elevråd och föräldraråd, uppfyller de krav som ställs på en sådan plan, men vill betona att eftersom lagen har till ändamål att motverka diskriminering, är det viktigt att de planerade åtgärderna som beskrivs i likabehandlingsplanens har en tydligare koppling till diskrimineringsgrunderna.

Skolans personal arbetar förebyggande för att förhindra och motverka trakasserier och kränkande behandling bland annat genom att regelbundet arbeta med läromedlet "Livsviktigt" i samtliga klasser. Skolans kurator har en aktiv roll på "Livsviktigt"-lektionerna, och arbetar även med tjej- och killgrupper. Skolans antimobbningsgrupp anordnar återkommande kompisdagar för att alla skall lära känna varandra. Skolans trivselregler har utarbetats i samverkan med eleverna. Inspektörerna bedömer att skolans förebyggande arbete med normer och värden överlag är av god kvalitet.

Av läroplanen framgår att elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet samt att de får ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Detta inflytande skall öka med stigande ålder och mognad. Eleverna i Mossle skola har inflytande via klassråd och elevråd, men också i varierande grad ett visst inflytande över arbetsformer och innehåll i undervisningen. Inspektörerna bedömer dock att inflytandet för många av eleverna är begränsat, och skolan bör hitta former för att öka alla elevers inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och se till att detta inflytande ökar i takt med stigande ålder och mognad.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Personalen är engagerad och verksamheten är varierad och stimulerande. Undervisningen bedrivs ofta ämnesövergripande och en strävan finns att skapa helhet och sammanhang i utbildningen. Inspektörerna kunde överlag se god lust till lärande vid lektionsbesöken.

På skolan finns en grundsärskoleklass och två träningsskoleklasser. Skolan har utvecklat samverkansformer mellan särskolan och grundskolan, som innebär att

eleverna i särskolan är integrerade med skolans elever i idrott och hälsa, musik och slöjd, och särskoleeleverna är också involverade i skolans läsprojekt. Rektorn uppgav vid intervjun att särskolans verksamhet berikar Mossle skola. Inspektörerna bedömer att verksamheten i den obligatoriska särskolan är av god kvalitet och har en god balans mellan omsorg och lärande.

Enligt läroplanen skall skolan utveckla samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Samarbetet skall utgå från de nationella och lokala mål som gäller för respektive verksamheter. Intervjuad personal uppgav att någon samverkan inte förekommer mellan förskoleklasserna och skolan. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla samarbetsformer mellan förskoleklassernas och skolans elever.

Särskilt stöd

Enligt skollagen och grundskoleförordningen skall alla elever som har svårigheter i sitt skolarbete ges särskilt stöd. Eleverna får enligt intervjuade lärare någon form av stöd för att nå målen. Skolan är enligt rektorn inne i en process där arbetslagens arbete kring särskilt stöd skall utvecklas. Skolan kartlägger såväl elevernas läs- och skrivförmåga som matematiska förmåga genom läsutvecklingsscheman, screeningtester, observationsscheman och diagnosmaterial. Specialpedagogen i elevhälsoteamet ansvarar för upprättandet av åtgärdsprogrammen, som innehåller åtgärder på såväl individnivå, gruppnivå som organisationsnivå. Förra året hade cirka 5 procent av skolans elever åtgärdsprogram. Inspektörerna bedömer att skolan har goda förutsättningar att ge elever i behov av särskilt stöd det stöd de har rätt till. Inspektörerna bedömer också att skolan har goda rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd och att rätten till stöd tillgodoses.

Utvärdering av lärandet

Enligt grundskoleförordningen skall läraren vid utvecklingssamtalet skriftligt sammanfatta i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Vidare betonas i förordningen att planen bör grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen. I Mossle skola upprättas individuella utvecklingsplaner för samtliga elever. Målen som sätts fokuserar på ämnena matematik, svenska och engelska. Svag dokumentation i övriga ämnen leder till att dessa oftast inte tas med. Skolan har dock utvecklat de individuella utvecklingsplanerna för tränings-skolans elever där mål sätts i samtliga ämnesområden som gäller för tränings-skolan. Inspektörerna bedömer att de individuella utvecklingsplanerna för grundskolans elever bör utvecklas så att de blir framåtsyftande dokument som utgör ett aktivt verktyg i elevens lärandeprocess.

En viktig förutsättning för att den individuella utvecklingsplanen skall fungera som ett verktyg för elevernas inflytande över sin utbildning är att lärarna klargör utbildningsmålen för eleverna. I elev- och föräldrantervjuer framkom att kännedom om målen i olika ämnen var begränsade, trots att intervjuad personal uppgav att de under det senaste året satsat på att göra målen kända. Målen för utbildningen bör förtydligas för elever och föräldrar.

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Rektorn är utbildad mellanstadie lärare och har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Rektorn är enligt inspektörernas bedömning väl förtrogen med det dagliga arbetet i skolan, och verkar aktivt för att utbildningen utvecklas.

Enligt förordningen skall varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet årligen upprätta en kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Enligt förordningen skall kvalitetsredovisningen utarbetas under medverkan av eleverna och elevernas vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta i arbetet. Enligt grundskoleförordningen skall det även finnas en arbetsplan för genomförandet av de fastställda målen. Arbetsplanen skall utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Många skolors senaste kvalitetsredovisning uppfyller förordningens krav. Även arbetsplanen uppfyller kraven. Enligt intervjuad personal arbetar arbetslagen regelbundet under året med läsårets mål. Skolans kvalitetsarbete och kvalitetsredovisningen utgår från de nationella målen och inspektörerna bedömer att kvalitetsarbetet är av god kvalitet.

Kvalitetsredovisningen och arbetsplanen var dock okända för intervjuade föräldrar. Skolan måste se till att elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning och även se till att företrädare för vårdnadshavare är med och utarbetar arbetsplanen.

Sammanfattning

Skolans förebyggande arbete med normer och värden är överlag av god kvalitet. Inflytandet för många av eleverna är begränsat, och skolan bör hitta former för att öka alla elevers inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och se till att inflytandet ökar i takt med stigande ålder och mognad. Skolan bör utveckla samarbetsformer mellan förskoleklasserna och skolan. Skolan har goda rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd och rätten till stöd tillgodoses. De individuella utvecklingsplanerna bör utvecklas. Målen för utbildningen bör förtydligas för elever och föräldrar. Skolan måste se till att elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning och även se till att företrädare för vårdnadshavare är med och utarbetar arbetsplanen.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Antalet lärare var enligt Skolverkets statistik läsåret 2005/2006 7,8 per hundra elever, vilket ligger något under riksgenomsnittet som var 8,0. All personal har enligt rektorn pedagogisk utbildning, och lärarna har utbildning för den undervisning de bedriver.

Verksamheten bedrivs i ändamålsenliga lokaler, där det finns goda möjligheter till flexibilitet i arbetet. Tillgången till moderna läromedel och modern utrustning är god. Det finns datorer i varje klassrum, och möjlighet ges även till användande av bärbara datorer och datorer som är placerade utanför klassrummet. Tillgång finns även till skolbibliotek.

Sammanfattning

Förutsättningar finns för att erbjuda en verksamhet av god kvalitet då det finns resurser i form av behörig personal, ändamålsenliga lokaler, moderna läromedel, och god tillgång till utrustning för att bedriva en tidsenlig utbildning.

Datum	Ort
2007-10-24	Lund

Lennart Hansson

Cecilia Rösténus